

lige Næringsgrene, saadanne naturlige Næringsforhold, som have deres Rod i Landets Bestaffenhed og i Folkets almindelige Lyft og Tilbøielighed. Arbeidets Deling, der jo forlængst er indført paa det personlige Omraade, vilde paa den Maade blive indført for Folkene Bedkommende. Ligesom jo den enkelte Person kan udvilde sig paa dobbelt Maade, saa at han enten søger et enkelt Arbeide, som han har særlig Lyft til, og Anlæg for, og af hvis Overtud han indkjøber sig, hvad han maatte behøve af andre Arbeider, eller ogsaa søger at være Alt for sig selv, lave sine Støvel, koge sin Mad, bygge sit Hus osv., saaledes kunne ogsaa Folkene indenfor deres eget Lands Omraade søge at udvilde sig paa samme dobbelte Maade, saaledes at de enten søge at frembringe alle, de Ting, som de have Brug for eller Trang til, eller ogsaa saaledes, at de kun faa sig over den Slags Næringsveie, som Landets Bestaffenhed kræver, og som deres egen Lyft tilfiger, og ligesom det nu er indlysende, at et Menneffe, der skal faa sig over mange forskellige Ting, ikke kan opnaa den samme Dygtighed og Hurtighed i Arbeidets Udførelse som den, der kun faaer sig over en enkelt Ting, saaledes er det ogsaa indlysende nok, at et Folk, der vil beskæftige sig med Ting, der ingen Rod have i Landets Bestaffenhed eller i Folkets særlige Tilbøielighed, et Folk, der vil beskæftige sig med, hvad der kan kaldes kunstig eller rettere unaturlig Industri eller Næring, ikke vil kunne komme saa godt fra det som det Folk, der følger den anden Veie. Naar nemlig Folkene følge den Veie, som Naturen og Folketiendommeligheden anviser, ville de opnaa to væsentlige Goder. Det ene er, at deres Dygtighed i de forskellige Arbeider, de tage sig for, bliver meget større, og at de saaledes have Udsigt til paa det store Verdensmarked at kunne konkurrere med Andre, fordi de, som de skulle konkurrere med, skulle arbejde væsentlig under samme Vilkaar. Naar der netop nu lyder saa mange Klager over, at danske Industriadrivende ikke kunne konkurrere med de Fremmede, at de ved Ophævelsen af den Beskyttelsestold, som nu finder Sted, ville blive ødelagte, saa ligger Grunden for en meget væsentlig Del deri, at de ere komne ind paa en Veie, som er unaturlig for dem, at de ere komne ind paa Forhold, hvor de maa arbejde under ugunstigere og uheldigere Vilkaar end de Fremmede; derfor kunne de ikke naae den samme Hvide, derfor kunne de ikke naae den samme Dygtighed, og derfor kunne de ikke konkurrere. En anden væsentlig Fordel, som Folkene efter min Mening vilde naae ved at følge den naturlige Udviklings Veie, er den, at den naturlige Konfurrence, som er og maa være den væsentligste Spore for al Fremgang, vilde komme ind under heldigere Forhold, idet allebegne de, som arbejde i det samme Sag, i væsentlig Grad vilde komme til at arbejde under de samme Vilkaar, og saaledes vilde det komme til at bero paa den Fli,

den Dygtighed, den Thærdighed, hvormed man søgte at have sig, om man skulde komme med eller blive tilbage; nu beror det som bekendt paa ganske andre Forhold. Da man indtil nu ikke tidligere er gaaet ud fra disse Grundbetragtninger, men fra helt andre, og da man navnlig kan betragte alt Toldvæsen som opkommet derved, at Staterne have villet skaffe sig en Indtægt, hvor den har været at finde paa en nogenlunde nem Maade, og derved, at man har villet fremkalde Næringsgrene uden at agte paa, om de hørte naturligt hjemme i Landet eller ikke, saa ere vi komne ind paa et helt andet Standpunkt, end vi ellers vilde have været paa, dersom man istedetfor at tage Kunsten til Hjælp havde ladet Naturen raade sig selv og ladet Folkene udvilde sig efter deres naturlige Anlæg. Det Maal, man maa stræbe efter, saa snart man begynder at forandre den Kurs, man hidtil har seilet, maa derfor være at vende tilbage til de naturlige Forhold, eller, som jeg begyndte med at sige, Maalet maa aabenbart være det at se at faae al Told ophævet. Men det bliver da et væsentlig andet Spørgsmaal, naar dette erkjendes, hvilken Veie man skal gaa ind paa for at naae Maalet, og hvor raff man skal sette sig i Bevægelse for at komme til det; thi de bestaaende Forhold, der saaledes ere opkomne, ere jo ikke af ubetydelig Udtrækning, saa at, hvis man pludselig vil søge at komme til, hvad man anser for det Rette, vil man maasse affiedkomme ikke ubetydelige Vlemper og megen Ødelæggelse for mange Folk i Landet. Man kommer herved saa naturlig til at tænke paa, at Tolden, saaledes som den nu bestaar her i Danmark, kan deles i en saadan, hvis Hovedhensigt er at beskytte Industrien, og en saadan, hvis Hovedhensigt utvivlsomt er at skaffe Statskassen Indtægter. Hvad den Del af Tolden angaar, hvis Formaal er at beskytte Industrien, da er der talt meget om den, og jeg skal ikke sige Meget til, hvad der er sagt, men kun sige, at den, som allerede erede Medlemmer have fremhævet, baade kan skade den, som den egentlig skulde gavne, og i det Hele taget lægger en meget betydelig Stat paa hele Samfundet. Man bør derfor indskrænke den en hel Del saa lempelig, at der kan blive fuld Anledning for de Industriadrivende til at vinde op i samme Hvide som Udlandets Industriadrivende, for at de engang, naar den falder bort, kunne konkurrere med den Fremmede, og jeg kan herom gaa ind paa en Række, som blev fremsat igaar af et æret Medlem, saavidt jeg mindes fra Randers, nemlig den, at man indfører, hvad han kalder Tidstrifter; da han forklarede dette nærmere, behøver jeg ikke at gjøre det. Derimod skal jeg sige et Par Ord om den anden Del af Tolden. Den angaar mange forskellige Ting; men Hovedbestianddelen af den er Tolden paa, hvad man kalder Livsforbrødenheder. Jeg hører til dem, der tro, at man vilde gavne Arbeideren, dersom man tog Tolden paa Livsfor-